

A ד"ט

Intro

Today we will learn בע"ה of דף לו of מסכת קדושין
Some of the topics we will learn about include.

איסי תני
אף בל יקרחו
נשים פטורות

Women are also exempt from the לא תעשה that forbids a person from making bald spots on his head in anguish over a מת.

The features of the Issur of יקרחו בל

1.
חייב על כל קרחה וקרחה
A person is liable for each and every קרחה.

2.
חייב על הראש
כבין העינים
The Issur applies to the entire head.

3.
על מת
The Issur is only when the קרחה was done because of a מת

4.
בגובה של ראש
The Issur applies only to the upper part of the head, where hair grows.

And regarding Mitzvas תפילין
מקום הנחה בגובה הראש
The תפילין must be worn only on the upper part of the head, but not on the forehead.

B The Mishnah's Halachah of

'הסמיכות והתנופות וכו'
נוהגים באנשים ולא בנשים

Regarding all aspects of עבודה in the בית המקדש, only men are eligible, but women are exempt and disqualified even if she was a כהנת.

חוץ ממנחת סוטה ונזירה
שהן מניפות

With the exception of a woman who was either a סוטה or נזיר, that she does perform תנופה.

A

איסי תני

אף בל יקרחו
נשים פטורות

בל יקרחו Issur of

① חייב על כל

קרחה וקרחה

② חייב על הראש

כבין העינים

③ על מת

④ בגובה של ראש

תפילין And regarding

מקום הנחה

בגובה הראש

B

הסמיכות והתנופות וכו'

נוהגים באנשים

ולא בנשים

חוץ ממנחת סוטה

ונזירה

שהן מניפות

1 So let's review ...

The Gemara in the previous Daf cites a Braisa:

איסי תני
אף בל יקרחו
נשים פטורות

Women are also exempt from the תעשה לא that forbids making bald spots on the head in anguish over a מת.

And the Gemara offers three possible sources:

1.

The Pasuk states

בנים אתם לה' אלהיכם
לא תתגודדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת
כי עם קדוש אתה לה' אלהיך

בנים ולא בנות

לקרחה

The word בנים excludes women from the Issur קרחה; and כי עם קדוש אתה לה' אלהיך

לגדידה

The words עם קדוש include women in the Issur גדידה, scratching or cutting one's flesh in anguish over a מת, because women are part of the Jewish nation as well.

As the Gemara explains

מוציא אני את הקרחה

שאינה אלא במקום שער

Women are excluded from the Issur קרחה because it's קיל, weaker, since it is limited to areas of hair only; and

מרבה אני את הגדידה

שישנה במקום השער ושלא במקום שער

Women are included in the Issur גדידה, because it's חמור, more severe, since it applies to all areas.

1

In the previous Daf...

בריייתא:

איסי תני

אף בל יקרחו
נשים פטורות

Women are also exempt from the תעשה לא that forbids making bald spots on the head in anguish over a מת

3 possible sources:

1

כי עם קדוש אתה

לה' אלהיך

Includes women

לגדידה

מרבה אני את הגדידה

שישנה במקום השער

ושלא במקום שער

Women are included

because it's חמור

בנים אתם

לה' אלהיכם

קיל ולא בנות

לקרחה

מוציא אני את הקרחה

שאינה

אלא במקום שער

Women are excluded

because it's קיל

2. דגמר קרחה קרחה מבני אהרן
 The source is a גזירה שוה through the word קרחה.
 The Pasuk regarding a ישראל states
 ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת
 And the Pasuk regarding Kohanim states
 לא יקרחו קרחה בראשם

מה להלן נשים פטורות
 אף כאן נשים פטורות
 Just as there women are exempt from the Issur of the Kohanim
 because
 ולא יקרחו קרחה בראשם, so
 too, women are exempt from the Issur of the Kohanim.

And women are פטור from the Issur of the Kohanim
 because
 בני אהרן אכוליה ענינא כתיב
 The words בני אהרן that exclude women from תטמא
 בל תטמא למתים also applies to the later Pasuk of לא יקרחו למתים.

2

דגמר קרחה קרחה מבני אהרן

Regarding a ישראל Regarding בני אהרן

ולא תשימו קרחה לא יקרחו קרחה בראשם

בין עיניכם למת מה ארפון ולים פטורות

אף כאן נשים פטורות

בני אהרן אכוליה ענינא כתיב

The words בני אהרן that exclude women from תטמא למתים also applies to לא יקרחו למתים

3. דיליף בין עיניכם מתפילין
 The source is a גזירה שוה through the word עיניכם.
 The Pasuk here states
 ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת
 And the Pasuk of תפילין states
 והיו לטוטפות בין עיניכם

מה להלן נשים פטורות
 אף כאן נשים פטורות
 Just as women are exempt from תפילין, they are exempt
 from יקרחו בל as well.

The Gemara adds that from גזירה שוה of
 ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת
 And
 לא יקרחו קרחה בראשם
 We can learn three additional Halachos:

3

דיליף בין עיניכם מתפילין

The Pasuk here Pasuk of תפילין

ולא תשימו קרחה והיו לטוטפות בין עיניכם

בין עיניכם למת מה ארפון ולים פטורות

אף כאן נשים פטורות

from גזירה שוה of

ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת
 לא יקרחו קרחה בראשם

We can learn 3 additional Halachos:

4

1. מזה כאן חייב על כל קרחה וקרחה אף להלן חייב על כל קרחה וקרחה Just as regarding the Issur of Kohanim one is liable for each and every קרחה, because the Pasuk repeats ויקרחו, so too, regarding the Issur of ישראל one is liable for each קרחה.

2. מזה כאן חייב על הראש כבין העינים אף להלן חייב על הראש כבין העינים Just as the Issur of Kohanim applies to the entire head, because the Pasuk specifies בראשם; so too, the Issur of ישראל is on the entire head, even though the Pasuk says בין עיניכם.

3. ומה להלן על מות אף כאן על מות Just as the Issur of ישראל is only when the קרחה was done in anguish over a מות, so too, the Issur of Kohanim is only when done because of a מות.

4

Regarding a **לרא** *ולא תשיבו קרחה* **בין עיניכם למת** *אף אולן חייב* **אף א קרחה וקרחה**

Regarding **בכנים** *לא יקרחו קרחה בראשם* **מה כאן חייב** *אף א קרחה וקרחה* **יקרחו קרחה**

① *אף אולן חייב* ↔ *מה כאן חייב*

② *אף אולן חייב* ↔ *אף הראש כבין העינים* ↔ *מה כאן חייב* ↔ *אף הראש כבין העינים*

③ *אף אולן חייב* ↔ *מה כאן חייב*

Though the Pasuk says **בין עיניכם**

5

And **בנים אתם לה' אלקיכם** also teaches that **כלל ישראל** are considered children of Hashem; as the Braisa cites a Machlokes; רבי יהודה says בזמן שאתם נוהגים מנהג בנים אתם קרוים בנים **כלל ישראל** are considered children of Hashem only if they conduct themselves accordingly. אין אתם נוהגים מנהג בנים אין אתם קרוים בנים However, they are not considered **בנים** if they do not act accordingly. רבי מאיר disagrees and says בין כך ובין כך אתם קרוים בנים **כלל ישראל** are always considered children of Hashem, regardless of their behavior. רבי מאיר cites several Pesukim and concludes with והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני אל חי Even if **כלל ישראל** is not worthy to be called the Nation of Hashem, they are nevertheless considered Children of Hashem!

=====

5

בנים אתם לה' אלקיכם
Also teaches...
כלל ישראל are considered children of Hashem

רבי יהודה: **בזמן שאתם נוהגים מנהג בנים אתם קרוים בנים**

רבי מאיר: **בין כך ובין כך אתם קרוים בנים**

והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני אל חי

אין אתם נוהגים מנהג בנים אין אתם קרוים בנים

Even if **כלל ישראל** is not worthy they are nevertheless Children of Hashem!

6

Zugt Di Mishnah

הסמיכות והתנופות וההגשות והקמיצות והקטרות והמליקות והקבלות והזאות

נוהגים באנשים ולא בנשים

Regarding all aspects of עבודה in the המקדש בית, only men are eligible, but women are exempt and disqualified even if she was a כהנת.

As the Gemara explains; regarding all these עבודות the Pasuk either states בני ישראל or בני אהרן, which excludes women.

חוץ ממנחת סוטה ונזירה שהן מניפות

With the exception of a woman who was either a סוטה or נזיר, that she does perform תנופה. As the Gemara explains; מנין למנחת סוטה שטעונה תנופה בגופה

The מנחה must herself perform תנופה with her גזירה שוה, because there is a שוה through the word יד.

The Pasuk of סוטה states

...ולקח הכהן מיד האשה

והניף את המנחה

And the Pasuk of a קרבן שלמים states

...ידיו תביאנה

להניף אותה תנופה

מה כאן כהן אף להלן כהן

Just as regarding סוטה the Torah specifies that the Kohen does the תנופה, the תנופה of שלמים also requires a Kohen.

מה להלן בעלים

אף כאן בעלים

And just as regarding שלמים the Torah specifies that the owner does the תנופה, the תנופה of סוטה also requires the owner.

הא כיצד

כהן מכניס ידו תחת יד בעלים

ומניף

The Kohen places his hand under the owner's hand, and together they wave the מנחה.

6

מלפ

הסמיכות והתנופות וההגשות והקמיצות והקטרות והמליקות והקבלות והזאות

נוהגים באנשים

ולא בנשים

ALL these עבודות either states

בני אהרן or בני ישראל

Which excludes women

חוץ ממנחת סוטה ונזירה

שהן מניפות

מנין למנחת סוטה

שטעונה תנופה בגופה

Pasuk of סוטה

Pasuk of a קרבן שלמים

...ולקח הכהן

...ידיו תביאנה

מי יד האשה

להניף אותו

והניף את המנחה

תנופה

מה כאן כהן

אף אלו כהן

אף כאן בעלים

מה אלו בעלים

הא כיצד?

כהן מכניס ידו תחת יד בעלים ומניף

Together they wave the מנחה

7 And a woman who is a נזירה must also perform תנופה with her מנחה, because there is a שווה גזירה through the word כף: The Pasuk of סוטה states
 ונתן על כפיה
 And the Pasuk of נזיר states
 ונתן על כפי הנזיר
 Just as the תנופה of סוטה is by the owner, so too, the תנופה of נזיר is by the owner.

7

And a woman who is a נזירה must ALSO perform תנופה with her מנחה

Pasuk of סוטה Pasuk of נזיר

וְנָתַן עַל כַּפֵּיהָ וְנָתַן עַל כַּפֵּי הַנָּזִיר

שִׁמְרָה שׁוֹבָה

Just as the תנופה of סוטה is by the owner So too, תנופה of נזיר is by the owner